

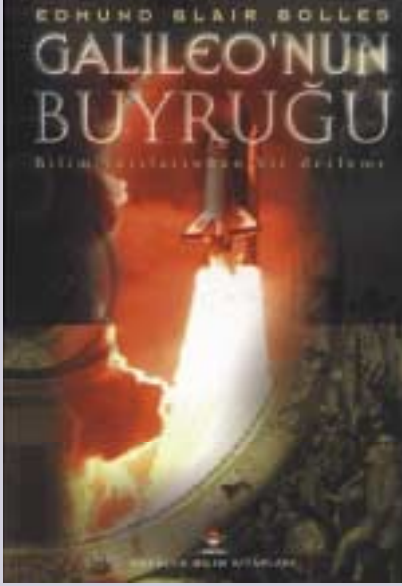
Galileo'nun Buyruğu

Edmund Blair Bolles

Çeviri: Nermin Arık

TÜBİTAK Popüler

Bilim Kitapları 2000

Belki dikkat etmişsinizdir, edebiyattan, sanattan hoşlananlar çoğunlukla bilime ilgi duymazlar. Aynı şekilde bilimle uğraşanlar da çoğu kez sanatla ilgilenmezler. Sanatla uğraşanlar için bilim, asık yüzlü, sıkıcı olarak düşünülür, bilimciler de sanatı ikinci plana atma eğilimi taşırlar. Edmund Blair Bolles'in hazırladığı bu kitapta, okura bilim yazılarının da edebi bir metin kadar çekici ve okunmaya değer olduğu gösteriliyor. Bolles, kitabın başın-

da yazdığı giriş yazısında "Galileo'nun Buyruğu"nu okuyuculara şöyle anlatıyor: "Elimizdeki bu derlemenin amacı, okuyuculara, bilim yazılarının da, başka tür yazıların büyük olmasıyla aynı anlamda büyük eserler olabileceğini göstermektedir. Söyleyeceği önemli bir şeyi vardır; onu okuyuculara eşsiz hayal güçleriyle sunarak anlatmaktadır. Buna karşılık okuyucular da, kendi başlarına asla yapamayacakları bir biçimde düşünmeye yönelirler. Bilimciler kendi yazılarının bu yanını küçümsemekle yanılmışlardır; bilimci olmayanlar da, bu yazılarda kendilerini ilgilendirecek bir şeyler olmadığını düşünerek yanılmışlardır.

Umarım ki bu derlemeyi okuduktan sonra, okuyucular bilim karşıtı kalıp-tipin saçmalığını içlerinde duyacaklardır. Kitaptaki parçaları, değeri anlaşılmamış bir ressamın sergisi için resim seçen bir galeri görevlisinin yaklaşımıyla seçtim. Tıpkı, örneğin Edward Munch'un resimlerinden oluşan bir koleksiyonun sadece resimlerin kendilerini göstermekle, sanatçıya duyulan saygıyı artırması gibi. Bu kitabı okuyanların, bilimsel yazıların tatsız tuzsuz değil, ilginç ve hoş olabileceğini göreceklərini sanırım."

Bolles, kitabında bilimin birçok dalına değiniyor. Gökbilim, biyoloji, kimya, yer-bilim, fizik, psikoloji, bilimseverlerin kitapta bulacağı bilim dallarından. Seçkide yer alan bilim adamlarıysa yaşadıkları çağda büyük işler başarmış, bilim tarihinde adları altın harflerle yazılan isimler. Herodotos, Lucretius, Leonardo da Vinci, Galileo, Voltaire, Johannes Kepler, Lavoisier, Charles Darwin, Marie Curie,

Alfred Wegener, Robert Oppenheimer, Isaac Asimov, Noam Chomsky, Primo Levi bu kitapta yer alan isimlerin bazıları. Kitapta yer alan bilim adamlarının yazılarını, üzerine çalıştıkları bilim dallarına göre bulabileceğiniz gibi tarihsel bir sıra içinde de okuyabilirsiniz. Böylece hem çalıştıkları bilim dalındaki gelişmeleri, hem de yaşadıkları dönemin bilimdeki ilgi alanları okuyucu için netlik kazanıyor. Herodotos'un MÖ 444'te yazdığı "Mısır'ın Yaratılışı" yazısı seçkide yer alan en eski yazı; en yeni olansa George Smoot'un 1994 yılında yazdığı "Büyük Patlamayı Anlamak".

Bolles kitabına neden "Galileo'nun Buyruğu" adını verdiğini de şöyle anlatıyor: "Bertold Brecht'in 'Galileo'nun Yaşamı' adlı oyununda Galileo, 'Bilim bir tek buyruk tanır: Bilime katkıda bulun.' der. Galileo'ya gelince, onun katkısı olağanüstüdür. Hayal gücünün birbirinden farklı birçok sınırdan öteye ilerlemiştir." Bu kitapta yer alan bilim adamlarının yazılarını okurken, bilimsel gelişmenin tarihini ve en önemlisi bilimsel hayal gücünün önemini göreceksiniz. Son olarak sözü yine Galileo'ya bırakalım: "Böyle etkilerin doğada nasıl gerçekleştiğini anlamak benim için gerçekten yorucu bir işti. Yine de sonunda çok işime yarayan bir şey keşfettim. Bir bakıma bu neredeyse inanılmaz bir şey. Demek istediğim, bizim için inanılmaz ve şaşırtıcı olan şeyler doğa için öyle değil; çünkü bizim aklımızı sürekli şaşırtan şeyleri doğa son derece basit ve kolay bir şekilde gerçekleştiriyor; bizim için kavraması bile çok zor şeyleri o çok kolayca yapıyor."

Sümerlerin Kurnaz Tanrısı Enki

Samuel Noah Kramer
Çeviren: Hamide Koyukan
Kabalıcı Yayınevi 2000

Kayıp Kuşak 1-Alelâdelik Çağı

Hikmet Temel Akarsu
İnkılap Kitabevi 2000

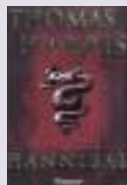
Küçük Yazı Satıcısı

Daniel Pennac
Çeviren: Aysel Bora
Metis Yayınları 2000

İstanbul, Küresel ile Yerel Arasında

Çağlar Keyder
Metis Yayınları 2000

Hannibal

Thomas Harris
Çeviren: Murat Sağlam
İnkılap Kitabevi 2000

Belgesel Sinema

Paul Rotha
Çeviren: İbrahim Şener
İzdüşüm Yayınları 2000